

A TARTALOMBÓL

Egyházi jövőképem
Visszapillantó
Fontos közlemények
Március 15.
Élet, örökélet
Élet a halál után?

Felfedező úton
Beszélgetés Bajor Jánosról
Bemutakozás
Egy igazi pásztor
Dr. Hodossi Sándor gondnok
Húsvéti Pásztorlevél

EGYHÁZI JÖVŐKÉPEM

– függetlenül az előállt vagy elkövetkező társadalmi helyzettől

1). Magam előtt látok máris egy olyan képet, melyet könnyedén, elképzelésem szerint összerakosgathatok egy adott számítógépes program segítségével. Itt-ott változthatok rajta, csinosíthatom addig, míg egy helyre kerül a cserefa és a pálmafa, alatta ott állok legkedvesebb, engem tisztelő szeretteimmel, hátam mögött is mindig egyenesnek bizonyuló szolgatársaimmal, szaporodó barátaimmal, hiszen azokat is odatehetem, akik lemorzsolódtak életemről az elmúlt esztendőök során. Vagy az én hibámból, vagy az övékéből, vagy másokéből, amit soha nem tudtunk

tisztázni. Magam mögé gyűjthetem vélt és valós ellenségeimet, a velem együtt érzőket, s irigyeimet egyaránt.

A baj csak az, hogy ez egy mesterkélt, generált, hamis kép, melyben esetleg még több kifogást találnak, akik látják, mint amennyit elhithetni kívánok velük.

2). Egy olyan kép, melyet valóságként láthatok, s ha éppen úgy tetszik, akkor hagyományos módon fehér-feketében, vagy talán színesben megörökíthetek. 1/. Nem akarom még egyszer körbejárni az első véleményt, mert könnyen kinevethetnének azok, akik sokkal jobban értenek a számítógép kezeléséhez, s így azonnal felismernék járatlanságomat. Másodsorban pedig azért nem az én területem, mert vannak bőven ismerőseim, szeretteim, akik nyomban döbbenettel figyelnének rám, hogy hová lett a szókimondás, valóság bevalló, a sunyiságot, alattomoságot, álnokságot nem vállaló, hamis álmoknak be nem hódoló örök „kiabáló”? Így hát azonnal észrevennék a mesterkélt műalkotás mögött a gyorsan, rövid idő alatt befolyásolt „bábot”.

2/. A második változat sokkal merészebb, de ugyanakkor – éppen valóság-igénye miatt, sokkal zordabb is. Az a kérdés, hogy akarok-e, akarunk-e komor idő elé nézni, derült égbolt helyett olyan helyre menekülni, ahol – tudjuk, hogy tartós az esőzés?

Van ugyanis, aki a napsütést szereti, más pedig arra vágyik, hogy olyan helyen éljen, ahol váltakozva teremt életet az eső és a napsütés. Belém ez a fajta szemlélet ívódott a közel 5 évtizedre terjedő életem alatt. Nekem már nem kell más! Tudom, hogy közhelyesen hangzik, amikor azzal vigasztalom magam és másokat, hogy „*borúra derű*” érkezik, de ez így igaz. Régi bölcsesség, mely helyett még nem találtak ki jobbat.

Nekem nagyon fontos, hogy ilyen legyen egyházam jövője is. Amikor kánikula van, azzal nyugtatjuk magunkat és egymást, hogy hamarosan megérkezik a felfrissülést hozó zápor. Ha azonban viharossá vált az enyhület, akkor azért imádkozunk, hogy Isten megóvja szeretteinket, mindannyiunkat. Én már nem tudok másként gondolkodni, cselekedni. Nem tudom elfuserálni az imádságra szánható időt, nem tudok egykori szakmám gyakorlásával nagyobb kenyérről álmodozni. Csakis papként akarom szolgálni a közjót, de úgy, hogy az mindenkinek „jó” legyen.

Engem Isten valahogy mindig megfosztott a rózsaszínű, de ugyanakkor a szürke álmoktól is. Bajnak tartanám, ha nem lenne valamikor Unitárius Egyház Magyarországon, szegénységi bizonyítványként kezelhetnénk azt a rossz döntést, mely embereket hagyna unitárius vallásgyakorlat nélkül, azon az alapon, hogy

nincs szükség ennyi unitárius papra ebben az országban. Sajnálhatnánk akkor majd, hogy milyen megalázó módon sárba tiporták egyházszolgáló döntésünket. Mert, amikor papságra szántam el én is magam, csak néhányan figyelmeztettek, hogy „*ujjat akarok húzni a kommunista rendszerrel*”? Most kivel kell ujjat húznom, de miért?

Végül azt mondom, hogy egyetlen unitárius sem engedheti meg magának azt a kényelmet, hogy rosszabb, megpróbálabb időszakba kényszerítse unitárius jövőnket, mint amilyen volt eddig valaha a történelmünk folyamán.

Bízom abban, hogy lesz ép értelem, helyes gondolatcsere annak érdekében, hogy kedvezően alakítsuk saját jövőnket. Csokorba kell kötnünk minden ötletet, s kiválasztanunk, melyekről nemcsak feltételezzük a napfényt, árnyékot és esőt, hanem meg is adják mindenkinek a megfelelőt. Így jó kedve lesz a munkásnak és a „*munkaadónak*” egyaránt.

Atyafiságos tisztelettel:: Pap Gy. László lelkész

VISSZAPILLANTÓ

Kiemelt presbiteri határozatok 2008-ban

2. JEGYZŐKÖNYV,

13).

A jegyzőkönyveket kétoldalas formában kell nyomtatni.

Az iktatókönyvben az iktatószámok sorban következnek, 2008. januártól egy iktatókönyvet vezetünk a beérkező és kimenő levelek számára. Így jobban áttekinthető. Szükséges még egy bélyegző készíttetése, melyet 2. számmal kell ellátni, - mivel a pénztárban is szükség van rá.

Az egyházközség levelezőpapírjának fejléce:

Az Aranykönyv üres, a lelkésznek szigorúan, pontosan kell vezetni, minden adományt be kell jegyezni, anyagi, munka, stb. A presbitériumnak ezt a lelkész kötelességévé kell tennie február 1-től.

6. JEGYZŐKÖNYV,

29).

1/. A lelkészi lakásban található telefon csakis és kizárólagosan egyházközségi célt szolgálhat, a számla könyvelése az egyházközség pénztárának terhére történik. Időnkénti felülvizsgálatot tarthat a mindenkori Vezetőség, s amennyiben jogtalan használatot fedez fel, kötelezheti a lelkészt a különbözet visszafizetésére.

9/. Presbitérium egyet ért a javaslattal, miszerint a továbbiakban csakis, legalább két személy jelenlétében nyitható ki a persely, melynek tartalmáról jegyzőkönyv készítendő és melyet kézjegyükkel látnak el a megnyitás alkalmával jelenlevők. Ugyanakkor a pénztáros ellen jegyzi az összeg átvételét.

30).

Meghatározta a presbitérium, hogy a Jogosult közgyűlési tagok névsorát minden esztendőben a rendes egyházközségi közgyűlést megelőzően két héttel kell lezárnia a pénztárosnak és átadnia a lelkésznek kifüggesztés és további ismertetés céljából.

Fontos közlemények **EGYHÁZFENNTARTÁS**

DEBRECENI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG

Számlaszám: 11738008-20718228

OTP-Bank-4025-Debrecen, Pásti-u. 1-6

1 %

Ha eddig még nem döntött adója egy százalékának felajánlásáról, vagy esetleg úgy gondolja, hogy segíteni kíván adományával, akkor megteheti:

A 2009. január 25.-i választások eredménye

GONDNOK: *Dr. Hodossi Sándor*

PÉNZTÁROS– JEGYZŐ

Spaller Andrásné

Presbiterek:

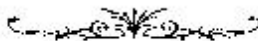
Bekőné Czine Ilona

Dr. Faluvégi József

Forgács Tibor

Geréd László

Dr. Palatka Károly

2009. Március 15.

Váltsd tettekre az igazságot. Vagyis próbáld gyakorlatba ültetni. Ezt kell tennünk nekünk is, de ezt megelőzően **döntenünk kell az igazság mellett.** Nemcsak most élünk ebből a szempontból nehéz időket, hanem mindig komoly feladat előtt állt a választásra kényszerült ember. Amikor szembehelyezkedett egymással a két emberi álláspont, csupán akkor vált felfedezhetővé az **egyik mélysége, a másikban rejtőző turpiság, hamisság.**

Azt halljuk manapság, hogy aki egy-két hónapot hűségesebbnek bizonyult párjával, társával szemben, az már dicséretre méltó. Amikor 50-60 éves házasságokról beszélünk, szinte azoknak sem tulajdonítunk több fontosságot. Ez

nem is baj addig, míg a hűségéről, annak megtartásáról szól a történet. A gond akkor kezdődik, amikor **hűtlenné** válik valamelyik fél. Érdekes, hogy mindig a másik kezdi a bomlást. Vajon nem lenne-e időszerű nekünk is váltanunk ebben a szemléletben. Tücsköt-bogarat hordunk volt társunkra, embertársainkra, akiknek annak idején hűséget fogadtunk. Megvádoljuk egyházunkat, papjainkat áruklodók sorsára juttatjuk, mi több, Istent is hűtlenséggel vádoljuk, hiszen nem úgy alakulnak dolgaink, ahogyan azt szeretnénk. Tegyük fel végre a kérdést, hogy *miként szeretnék embertársaink, de miként vélekedik erről Isten? Hol van a mi egykori szeretetteljes hűségünk?*

Amennyiben minden elképzelésünk szerint történik, Isten akaratából az idén is elhelyezzük ünnepi koszorúinkat a megemlékezések helyein. A kérdés csak az most is, és bizonyára máskor is, hogy melyik politikai alakulatot tartjuk igazságosnak arra, hogy vezessen ünnepsünkben, s hogy befolyásolja továbbra is ünnepi érzéseinket? Hány koszorút kell készíttetnünk annak érdekében, hogy egyik fél se minősítsen a másik pártfogójának. De így sem menekülhetünk az árusítás minősítése alól. Ezért hát azt mondom ebben az évben is, hogy mi készítsük fel lelkünket, s így tegyünk eleget a közös igazságnak– **A nagy naphoz maradjunk hűségesek**, ne a pártoskodáshoz.

Amennyiben alázatosak maradunk, akkor nem jelenti azt, hogy hozzáfogtunk önmagunk **megsemmisítéséhez**. De ne gondolja senki embertársáról, ha az alázatosan viseli magát, hogy akár **fát is vághat** annak hátán, vagy elkövethet vele szemben bármilyen **jogtalanságot**. Alázatosak vagyunk azért, mert régóta megértettük **teremtényi mivoltunkat**. Azt ugyanis, hogy Istennek köszönjük mind testünket, mind lelkünket, s éppen ezért semmi sem lennénk nélküle. Ezért mondogatjuk időnként, hogy a mindenkori gyermek alázatosan kell viselkedjen szülőjével, hiszen a szülő olyan, mint Isten az emberrel szemben. **Teremtő**. Ha szembe szállunk szüleinkkel, akkor perbe fogjuk Istent is. Ha kétségbe vonjuk szüleink teremtői mivoltát, akkor elmarasztaljuk Istent is teremtő munkájában.

Magam is **igazságra törekvő**, azt kedvelő, kiharcoló típus vagyok, s így sok időt töltök azzal, hogy kereselem a magam, vagy éppen unitárius közösségünk

igazát. **Hűséget** is fogadtam egy nőnek és egy egyháznak. Mindkét alkalommal könnyekben fuldokoltam, mert már akkor mellém szegődött a tudat, hogy nekem csakis a hűséget szabad követnem. Környezetem egyáltalán nem tart alázatos embernek, de **alázattal** vetem oda magam a szeretet és a hivatásom gyakorlásának. Arra törekszem, hogy, hogy ebben a formában kövessem az **igazságot, a hűséget és az alázatosságot.**

Tavasza

Tavasza terelnek
Langy szelek,
Vége a télnek.
A hidegek nem perelnek,
Mennek.

Indulnak patakok
Zöldek zamatában,
Zamatok zöldjében
Levelet lihegnek erdők,
Ébred az Alkotás.

De télszagú még az éjszaka,
Ködbe bújik a nap,
Megtöri fényét
Az ott fák erőtlenségre.

Csomóba csontok,
Csikorgó csontok,
Cseppekben csobbanó
Csenevész didergés...
Már csak történelem.

Szeretni, ölelni
Volna jó,
Csutkáig csodálni
Rügyek csilingelését,
Süppedni szirmok selymébe.

Buzogány – Csoma István

Nagyvárad – Bihari unitárius lelkész

NAGYVÁRADI OLDALAK

ÉLET, ÖRÖK ÉLET

Húsvét az élet ünnepe, a lélek örök életének, halhatatlanságának az ünnepe. Húsvétkor az örök élet hitével és reménységével megvigasztalódunk.

Örök a föld, örök a tenger, örök a hegy, örök a növény és állatvilág élete, örök az emberi élet, és folytonos a küzdelem, a harc is, amit az ember hordoz, örök a szenvedés és örök a szeretet.

Lelkünk Istentől vétetett, tehát isteni ajándék. Isten örök, és amit belénk oltott, a lélek is örök. Hisszük, hogy Jézus segítségünkre van üdvösségünkben, mint tanítómesterünk és mint példaadónk, akinek ugyanazokkal a korlátokkal, nehézségekkel és kihívásokkal kellett szembenéznie, mint nekünk, hiszen ezt igazolja egész emberi élete: búsult, éhezett, szomjazott, szenvedett és meghalt. Mindezek ellenére volt ereje és istenhite életét Isten törvényei szerint élni és minden cselekedete megegyezett gondviselő Atyjának akaratával.

Találón fogalmaz Franz Kafka, a 20. század egyik legnagyobb hatású írója: *„Én olyan megváltót szeretnék, aki ismeri az én kínos helyzetemet – az én kettős béklyómat, amely a halandót megköti mind a mennyben, mind a földön, és kész segíteni engem a menny utáni eléghetetlen vágyakozásom küszködésében, miközben a földhöz és halandósághoz vagyok láncolva.”*

Mindazok, amiket Jézustól tanultunk a mindig jobbra levésre sarkallnak, arra, hogy igyekezzünk tanításait megismerni, példáját minél hívebben követni. Arra, hogy legfőbb célunk a szellemi, lelki tökéletesedés legyen. Igyekezzünk a gondviselő Isten akaratához igazodni, és az Atyával való őszinte és töretlen személyes kapcsolatot megélni.

Íme egy hasonlat, amelyben arról van szó, miként gondolkodik az ember az örökéletről, arról, hogy milyen álom vár minket a koporsó párnáján: a tojásban a madárfiókák azt kérdezik: Miért nem látunk, mikor van szemünk, és miért nem mozgunk, mikor van szárnyunk? Nem akarnak hinni anyjuk meséjének a kék égről, virágokról, fákról, napsugárról, amiket látni fognak, és ahol majd repülni fognak nemsokára. De ha kibújnak a

tojásból és felcseperednek, akkor kinyitják szemüket és látnak, kipróbálhatják szárnyaikat a repülésben.

Előttünk állnak a jézusi idők szemtanúi: Péter, a vakmerő, Tamás, a hitetlen, akinek emiatt csak később jön el a húsvét, mint a többieknek, és ott van János, a riadt tekintetű, de tisztán látó tanítvány, aki megsejtett a nagy titkok egészéből egy parányit: a halál csak részleges megsemmisülés, nem pusztulunk el teljesen, csupán látható, testi valónk hal meg. Testünk a halál után porrá lesz, mint azelőtt volt. Ez Isten törvénye szerint bekövetkező változás.

Valami más azonban megmarad: a lélek, amely halhatatlan, és tovább él Istenben, akitől soha el nem szakadt. A test az anyaföld mélyében nyugszik a sötétben, de a lélek Istennél van, az Ő világosságban. *„A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.* (Préd 12, 7) Olyan ez, mint a szél. Belekapaszkodik a test vitorlájába, és viszi, viszi tengereken át. A test hajója talán elsüllyed a szirtek és a zátonyok között, talán kiköt a boldogság révpartjain, de a szél az tovább halad, és tudja hol áll meg, hol lesz pihenése.

Buzogány-Csoma Csilla

Nagyvárad-Bihari
unitárius lelkész

ÉRTESÍTÉS

Szeretettel közöljük, hogy Isten segítségével és az emberek jóindulatából, jelen számmal kezdődően, teret, lehetőséget biztosítunk hírlevelünkben a **Nagyvárad—Bihari Unitárius Egyházközség**nek. Együtműködésünk jeleként hangot adunk annak, hogy — bár határ választ el, külön adminisztráció alá tartozunk, de hitünkben, gondolkodásunkban, emberi törekvéseinkben egyek vagyunk. DUE

ÉLET A HALÁL UTÁN?

Az élet virág
Lelkéből adta
Isten kertjében nincs más gazda
Az élet virág
Illata édes
Isten kertjében semmi sem véges.
Az élet virág
S ha értem jönnek
Isten kertjében csokorba kötnek.

Nagypéntek fájó emléke után, mindig felragyog a diadalmas húsvéti hit, és győz, mindig győz az élet a halál felett. Mert húsvét azt jelenti, mindig van folytatás, van tovább, van fölfelé, Isten felé, van élet, örök élet.

Életünk nagypénteklein, magányunkban, veszteségeinkben, amikor magunkra maradunk, s álmatlan éjszakákon a félelem, mint fojtogató takaró nehezedik ránk, csak ebben a hitben, ezzel a fegyverrel harcolhatunk, mert a hit segít abban, hogy ne úgy fogadjuk a halált, mint életünk teljes, végleges megsemmisítőjét, hanem mint beteljesítőjét, végérvényes elkészítőjét, mint örök hazatérést, otthonra találást Istennél, gondviselő Atyánknál. *A keresztény ember nem csak a láthatókra néz, hanem a láthatatlanokra is, éppen ezért hiszi, hogy a halál nem más, mint kapunyitás az örökkévalóságra, Isten országába. A halál alkonyt zár le és hajnal fejé nyílik (Józsa Lajos).*

Halálunk után a test porrá lesz, mint azelőtt volt, de lelkünk tovább él Istenben, akitől soha el nem szakadt - hangzik el, szinte minden temetési szolgálatom alkalmával, a jól ismert biztatás, úgy ahogy írva van : „*A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.*” (Préd 12,7), ami egyértelmű utalás a 1Móz 3,19-re, a por, amelyből maga az Úr Isten alkotott a maga képére és hasonlatosságára, visszatér a földbe, amelyből vétetett, a lélek pedig visszatér, vagyis nem szűnik meg létezni, mint testünk.

Mindannyiunkat előbb vagy utóbb magával ragad a gondolat, vajon milyen álom vár bennünket a koporsó párnáján túl, vagy egyáltalán álom vagy valóság az, amit a gyász fátylain keresztül meglát, megsejt a vergődő emberi szív,

megérez belőle valamit, ami mégis sok, de amit szavakban kifejezni, megfogalmazni nem tud, mert ez a világ csak a szív vágyakozása és sejtelme előtt nyílik meg csupán. Bármilyen makacsul szoktuk hajtogatni, hogy semmit sem tudunk pontosan túlvilági sorsunkról, az emberi elme mégis csodálatos, önmegnyugtató világot kreál az odaátrol.

Titkon mindannyian reméljük a folytatást... s olyannak reméljük, amilyennek megálmodjuk életünk során: a szegény majd gazdagságot remél, az éhező a bőség kosaráról álmodik, a megkeseredett, megkínzott pokolra kívánja ellenségeit, s ő maga már csak azért él, hogy ha eljön az idő, kinyílják neki a mennyország kapuja.

Az halál utáni élet, nem élet, hanem lét és állapot Istenben. Az, hogy mit képzel el az ember, mindenkinek a saját belső titka, vágya. Metaforákkal emberi módon megpróbáljuk körülírni ki-ki vágya és tehetsége szerint ezt a világot, de számomra a két örökérvényű apostoli figyelmeztetés az, amit szem előtt tartok: *„Amiket szem nem látott, fül nem hallott és emberek szíve meg sem gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknak”* (1Kor 2.9) és *„meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem elkövetkezendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakíthat el minket Istennek szerelmétől”* (Róm 8, 28-39).

Végül fordítsuk tekintetünket ismét az élők felé, és próbáljunk Isten és ember szeretetében és szolgálatában minél teljesebb életet élni, s így nem kell tartanunk attól, hogy a nagy találkozás alkalmával kiállítanak azok közül, akik bemennek az „Atya örömébe”. Minden napunk legyen hasznára a világnak, mindazokkal, akikkel egy kenyérből és borból részesülve jézustanítványi közösséget vállalunk.

Isten adjon mindannyiunknak áldott húsvéti ünnepet!

Felfedező úton Koppenhágában

2. rész

Becsületesség ide, becsületesség oda, olykor-olykor a dán honatyák is megfélekedtek erről az erényről, amiről egy szivartartó és a hozzá fűződő igaz történet tanúskodik: a képviselők rendületlenül szivaroztak, s ha felszólalásra vagy az érdekes vita követésére beléptek a nagyterembe, nem nyomták el szivarjukat, hiszen néhány perc múltán visszatérnek, tovább élvezhetik a bódító füstöt. Csakhogy társaik között „szarkák” is akadtak, jobbik esetben csak elnyomták a szivart, de gyakrabban történt meg, hogy mire a képviselő visszatért a folyosóra, hült helyét találta a drága szivarnak. Rendeletet hoztak egy „szivarőr” alkalmazásáról, aki felügyelte, ki mikor hagyta ott füstölnivalóját, meg is szűnt a szivarlopás. A szivartartóhoz kapcsolódó történetet pedig minden képviselő ismeri.

A városban még rengeteg templom és múzeum van, amelyekből a következőket sikerült meglátogatni.

Nemzeti Múzeum

Az ország legnagyobb múzeumában a világ minden részéből összegyűjtött kultúrtörténeti és néprajzi érdekességek láthatók, többek között egy ókori gyűjtemény és egy dán történelmi kiállítás.

Glyptothek

Az antik művészet legnagyobb észak-európai gyűjteménye, ahol egyiptomi, etruszk, görög és római szobrok mellett számos XIX. és XX. századi, elsősorban dán és francia festmény, szobor is helyet kapott.

Márványtemplom

Frigyes templomnak is nevezik a helybeliek. Építését 1749-ben kezdték, de csak 1897-ben fejezték be; belső kiképzése szép és

gazdag díszítésű. Az 1890-ben alapított, ma az egykori Frigyes Kórház felújított épületében kap helyet az Iparművészeti Múzeum, melynek gyűjteményei a középkortól napjainkig vezetnek.

A templom körül a dán történelem jeles alakjai - kivételesen ló nélkül -, köztük az a Gruntvig püspök, aki a dán parasztokat elindította a felemelkedés útján a népfőiskolák megszervezésével. A neobarokk templomot több mint 100 éven át építették. A végén egy bankárnak kellett befejeztetni, mert a pénz állandóan elfogyott. A kupola 84 méter magas, 33 méter átmérőjű- szóval, hatalmas. Belső terében először 12 apostol tűnik fel, akik a kupolát díszítik. Kívülről főhomlokzat parkányán 14 szobor áll, amelyek a dán vallás és egyház történet jeles alakjait ábrázolják.

Rosenborg kastély

IV Keresztély egykori rezidenciáját 1606-1617 között építették. Ma egy dán királyi kastélyokból időrendi sorrendbe rendezett gyűjteményt, köztük a koronaékszereket és jelvényeket őrzi.

Természetesen ha Koppenhága, akkor a templomokon, múzeumokon kívül a városban is van olyan nevezetesség, amit nem szabad kihagyni - legelső ezek közül is a **Kis habléány** (de lille Havfrue) Koppenhága jelképét, Andersen meséjének világhírű hősnőjét Edvard Eriksen szobrász álmodta bronzba.

Az első hétvégén kora reggeli kirándulásra indultunk a roskildei székesegyház (dánul Roskilde Domkirke) megtekinteni, ami Koppenhágától délre, 30 kilométerre található Roskilde városában. A székesegyház a világ első téglából épült gótikus székesegyháza, hatására téglagótika elterjedt Észak-Európában. A 12. és 13. században épült román és gótikus jegyeket egyaránt magán hordoz. A 15.század óta ez a dán uralkodók fő temetkezési helye, ennek megfelelően az évszázad folyamán több uralkodó bővítette. A székesegyház jelentős idegenforgalmi látványosság és 1995 óta a Világörökség része.

A székesegyház után a vikingek múzeumát tekintettük meg, ahol eredeti viking csónakokat láttunk, bemutatták a csónak készítését a korabeli eszközökkel. Útban hazafelé megálltunk piknikezni egy csodálatos parkban, a Vallø kastély parkjában. A kastély szépsége mellett érdekessége, hogy a lakói öreg szüzlányok. A nap befejezéseként sétáltunk a tengerparton, ahol kagylókat és nagyon szép köveket gyűjtöttünk.

Egy egynapos kellemes kirándulásra invitáltak a barátaink

a szabadtéri múzeum (Frilandmuseet) megtekintésére, ahol megismerhettük a dán életformát a XVII századtól a XX századig. Az eredeti szalmából fedett házakat, az akkori emberek háztartási eszközeit, és az otthonuk belső berendezéseit, valamint az állattartási formákat, szövést, fonást. Megnézhettük az akkori mezőgazdasági eszközöket. A múzeum területén megtekintettünk egy korabeli üzletet, ahol a kornak megfelelő házi és mezőgazdasági eszközöket lehetett vásárolni.

A második hétvégén a város északi részét mutatták be barátaink, amelyet „whiskyövezetnek” neveznek, mivel „itt lakik a pénz” a felső tízezer. A 152. számú országút az egyik legszebb Dániában, amely az egyik oldalon a tenger mellett halad, a másik oldalon egymást érik a szebbnél szebb villák parkírozott udvarokkal. Az első megállónk Helsingør városa, nyüzsgő kis város szép sétáló utcával és régi kis színes házakkal. Helsingørt Kronborg kastély tette híressé, amit más néven Hamlet kastélynak is neveznek. A kastély területén végig

sétáltunk, ahol hiába kerestük Hamlet lába nyomát, mert valószínűleg soha nem járt itt. Sétánk végén megebédeltünk egy kis vendéglőben, ahol eredeti dán ebédet ettünk és

hideg Carlsberg elefánt sörrel nyomtattuk el. Az autóbuzson a fiatalabbak előzékenyen átadják a helyüket az idősebbeknek. A buszok padlózata leereszkedik, hogy a babakocsival közlekedő anyukák könnyebben fel tudjanak szállni és külön hely van biztosítva a babakocsik számára.

Az egyik legkedveltebb tömegközlekedési eszköz a kerékpár, az állandóan változó időjárás ellenére a lakosság kb. egynegyede kerékpárral közlekedik. A közlekedés erre kialakított kerékpár úton történik. Kipróbáltuk a vonatot is, a ragyogó tiszta piros vonatok hangtalanul suhannak egyik állomástól a másikig.

A dánok nagyon körültekintően hasznosítanak mindent. Amikor a barátaink a kertben összegyűlt hulladékot elszállították a begyűjtő központba, megkértük, hogy vigyenek minket is. Ahol hatalmas konténerekben halmozottak fel az újra hasznosításra váró dolgok: bútor, elektronikai dolgok, faanyagok, építkezési hulladék. A konténerek szépen egymás mellett rendben sorakoztak és a hulladékkal érkezők szépen a megfelelő helyre rakták a hozott dolgokat. Ide bármit lehet hozni, de elvinni semmit.

Nagy örömünkre szolgált, hogy megismerhettük ezt a csodálatos kis országot. Dániának mindössze 5 millió lakosa van és sikerült létrehozni a jóléti társadalmat, ahol minden az emberért van, a jólétéért, a nyugalmáért és a biztonságáért. Itt az egyszerűség, a tisztaság dominál. Az emberek jó kedvűek, barátságosak, szívélyesek. Dániát nem elég egyszer látni, ide vissza kell térnünk, mert az ország mindig tud újat mutatni.

A Kuti család.

B A J O R

J Á N O S

lelkészre emlékezünk

1. Rész

Beszélgetés Dr. Oláh Andor t. gondnok atyánkfiával

Kedves Andor bátyám!

Sikeresen megállapodtunk a *Bajor emlékünnepe*ly 2009. május 31.-én történő megtartásában. /.../

Induljunk el sorban az emlékek nyomán, s arra kérlek Andor bátyám, hogy segíts nekünk összeállítanunk egy „emlékalbumot”, mely ebben az esetben nem képekből, hanem visszaemlékezésekből áll.

Emlékszel-e az első találkozásra Bajor tiszteletessel?

Emlékszem, nagyon is jól emlékszem. Ma is elevenen él bennem az első találkozás élménye, de az azt megelőző indíttatás is. Az akkori Petőfi rádió félórás vallásos műsorában hallottam, hogy éppen Bajor János, debreceni unitárius lelkész prédikál. Ezt én magamban megemésztettem és el is csodálkoztam rajta, hogy Debrecenben van Unitárius Egyházközség. Éppenséggel a szeretetről, az egymás iránti megértésről, az egymás bűjával, bajaival való törődésről prédikált. Meghallgatva beszédét, azonnal éreztem, hogy kapcsolatba kell lépnem vele, s ez az alkalom nem váratott sokáig magára. Egy-két napot gondolkoztam, s a hét közepén, valamelyik napon felkerestem Bajor János tiszteletes urat.

Ki ragadta meg figyelmedet: a lelkész, vagy az ember? Netán egyszerre mindkettő?

Minthogy addig én nem ismertem személyesen, nem tudtam, hogy ő az a lelkész, akit én hallottam beszélni a rádióban. Egy ember állt ott a lépcsőn, amikor bementem. Köszöntem neki illedelmesen, amit fogadott, s amikor megmondtam, hogy Bajor János tiszteletet keresem, illedelmesen betessékelt a házába.

A két jellem egyszerre jelentkezett benne, mert ő akkor még nem tudta, hogy én mit akarok, hogy kivel fog beszélni, mert megelőzően nem jelentkeztem be nála. Vallás iránt érdeklődtem, s úgy fogadott, mint bárki más embert. Bizony azonnal megéreztem a hangjából, hogy valamilyen lelki dolgokkal foglalkozó emberrel állok szemben. Ebből gondoltam, hogy ő lesz az, akihez én jöttem.

Teljes mértékben ötvöződött személyében a két jellemvonás, hiszen ő sem ismert engem, s mint ilyen lelkészként fogadott. Ám azonnal kiviláglott beszédéből az emberség is, melyet mindvégig magán hordozott, mint egyik legfontosabb jellemvonását. (Folytatás a következő Hírlevélben)

Kiállítás: Kuti Zoltán

2009. május 31.-én

*Tisztelettel és szeretettel felhívjuk minden érdeklődő Testvérünk szíves figyelmét, hogy Isten segítségével, valamint az emberek jóindulatából emlékünnepelet szervezünk néhány BAJOR JÁNOS uniótárius lelkész emlékére, melynek keretében sor kerül **KUTI ZOLTÁN** testvérünk – *Faragó nyok* kiállítására.*

Időpont. 2009. május 31., vasárnap de. istentiszteletet követően.

„Amikor súlyos érzelmi válságon vagy túl, ne a

nehéz pillanatokra emlékezz, hanem arra gondolj, milyen jó, hogy ezt az akadályt is legyőzted. /.../ **Örök életedre** véd az eszedbe a jó dolgokat, amik a nehézségekből születtek. Ezek bizonyítják, hogy erős vagy, és önbizalmat adnak, hogy ezután bármilyen akadályt át tudj ugrani.”

Paulo Coelho

NÉHÁNY BEMUTATKOZÓ GONDOLAT

Az unitárius valláshoz való kötődésem okát saját szavaim helyett Babarczy Eszter közírótól vett idézetekkel sokkal jobban ki tudom fejezni, mint két szakcikk megírása között megfogalmazott saját gondolataimmal.

A gyermekét unitárius keresztségben részesítésének indokairól faggató kérdésre Babarczy így válaszolt: „...az unitárius vallás a nagyon racionális, de a maguk végességét éppen a racionalitásuk folytán belátó, tehát nem gőgös emberek kultúrája...”, majd hozzátette „az unitarizmus mindig egy kicsit szkeptikus, kicsit szomorú, de nagyon józan vallás akart lenni, amely nem a világból való kivonulásra, hanem a cselekvésre buzdít”.

„Az unitárius vallás összefoglalta nekem mindazt, amit a keresztyénységben szeretek: a közösség alkotást és a protestánsok szellemi és fizikai bátorságát. „Az unitarizmus igazi nemzetközi elitje volt a protestantizmusnak”. Ehhez saját szavaimmal hozzátehetem, hogy az unitarizmus soha nem várta el a híveitől képes értékű dogmák feltétel nélküli elfogadását.

Az unitarizmus értékeit megerősítették bennem Kelemen Miklós tiszteletes úrnak a kecskeméti szórvány gyülekezetben elhangzott prédikációi.

Szakmai működésem során gyakran kellett szembesülnöm az embernek, mint egyszerre spirituális és materiális lénynek a determináltságával. Az alkotás terén ma még ki nem használt óriási lehetőségeivel, és létébe kódolt korlátaival.

Kertészmérnök vagyok, az MTA doktora. Kutatóként és egyetemi

oktatóként éltem le az életem. A sors nagy ajándékként élem meg, hogy ma is aktív részese lehetek – emeritus professzorként – a felsőoktatásnak mind a graduális (egyetemi BSc és MSc képzés), mind posztgraduális (PhD) szinten. Több országos szakmai testületnek, és szakmai folyóirat szerkesztő bizottságának vagyok tagja. Évente számos közleményem és tanulmányom jelenik meg a szaksajtóban.

Életem tapasztalatai felismerhetővé tették számomra, hogy emberként valamennyien ugyanazt az utat járjuk. Nincs okunk ezért sem a kishitűségre, sem az önteltségre. Legfontosabb feladatunk a közös emberi sors felismerése. Elsősorban emberek vagyunk, és csak ezután következik, hogy egy-egy néphez nemzeti közösséghez tartozunk, és különböző utakon keressük a visszacsatolás (religió= vallás) lehetőségét. Ne minősítsük egymás ehhez vezető útját – hiszen mindez rendeltetésszerű és személyre szabott. Fel kell ismernünk más vallásokban (és nemcsak a kereszténység egyes irányzataiban) is az értékeket és kölcsönösen merítenünk kell azokból. Gőgös és ostoba az az ember, aki saját magát – akár vallási hovatartozásánál fogva is – különbnek tartja a másiktól.

Az emberek egyenlőségét az egyházi hierarchiában is komolyan gondolom. Valamennyien azonos utat járó emberek vagyunk, de nem biztos, hogy azonos távolságot jártunk be rajta. Ez a transzcendens út azonban teljesen független az egyházi hierarchiától. E tekintetben mindegy, hogy valaki egyszerű egyháztag, káplán (segédlelkész), püspök vagy bíboros.

Mára már a római katolikus vallási „világhatalom” is azt vallja, hogy nem az a fontos, hogy valaki hit dolgában mennyire „veri a mellét”, hanem az, hogy miként cselekszik.

Végül néhány gondolat saját dolgainkról. Költői kérdés, hogy van-e Debrecenben unitárius egyházközség. Költői, mert de jure természetesen van. Mégsem egészen költői, mert de facto a működésében zavarok vannak. Nagyon takaréklángon működik.

Nem kívánok az okokkal foglalkozni. Ezek már többszörösen, többféle megközelítésben kifejtésre kerültek. Nem is ez az alkalom arra, hogy ez megtörténjen. A tények azonban tények. Egyházközségünk jelenleg nem tekinthető az azonosan gondolkodó és cselekvő emberek közösségének. Van-e felelőse annak, hogy így alakult a helyzet?

Természetesen van, sőt, ahogy halad az idő egyre többen vehetik magukra az evvel kapcsolatos felelősséget.

Hogy is mondta Deák Ferenc „a haza bölcse”: a rosszul gombolt mellényt újra kell gombolni. Valóban olyan nehéz kinek-kinek a saját felelősségét felismerni és elismerni?! Olyan nehéz azt mondani, hogy sajnós hibáztam és elnézést kérek? A Miatyánk arról szól, hogy „*bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek*”. Akiben erre nincs hajlandóság, vagy erre nem képes az ne imádkozza az „Úrtól vett” imádságot.

Úgy gondolom, ez a helyzet sokáig nem tartható. Ahogy halad az idő, egyre több kárt okoz, és ezek egy része később már nem lesz korrigálható. A tét nagy: a debreceni unitárius egyházköztség léte.

Fogjunk hozzá haladéktalanul a múlt sebeinek begyógyításához – mindenki a felelősségének megfelelő mértékben és intenzitással – és vállaljon szerepet a jövő alapjainak lerakásában. Ismerjük végre fel: a 24. órában vagyunk.

Gondnokként nem a problémák elmélyítésében, hanem azok megoldásában vállaltam szerepet. Addig kívánok csak gondnok lenni, amíg erre esélyem van. A munkát vállalom, de a magamra hagyatottságot nem.

(Folytatás az előző Hírlevélből) Dr. Hodossi Sándor a **D U E** gondnoka

„Egy igazi pásztor emlékére”

„A gondolat szabadsága, a mindeneket vizsgáló szellem bármely korban megtalálja korának „unitarizmusát”, ahogy ezt Bajor János is tette. Fiatalemberként a családi hagyományokat felülértékelve találta meg helyét a legnyitottabb keresztény közösségben.

A Jézusi gondolatokat belülről élte meg, s egész életével is

példázva azt, törekedett a látszat, a formalizmus elkerülésére. Erejét, amellyel Címről és rangról könnyedén lemondva mindenkor megmaradt egyszerű pásztornak, a szeretetből és szerettei bizalmából merítette. Abból az anyagból vétetett, amelyből Dávid Ferencek, Brassai Sámuelek és Orbán Balázsok születtek e világra.

Egy éve már, hogy a pásztorbot kihullott a kézből, amely tartotta, de sokáig él még a hívek és tanítványok lelkében, tudatában az a szellemi hagyaték, amit örökségül hagyott. Imái, prédikációi és családi hangulatú baráti beszélgetései tükrözték azt az egyedi látásmódot, amely bármi hasznosat és emberközpontút befogad, beillesztve azt saját hitvallásának rendszerébe, meggyőző erővel formálva ezzel is környezete gondolkodását. Másságát vagy még inkább egyediségét az tette szuggesztívvé, hogy széleskörű műveltségéből és életismeretéből merítve előremutató gondolatokat fogalmazott meg. Ezekben sosem a megbánás volt hangsúlyos, hanem az építeni, tenni akaró, közösségben megvalósítható magatartás. Ebből fakad, hogy imáit - melyek sajnos sosem kerültek nyomtatásba - az a szeretetteljes derűs optimizmus és hálaérzés hatotta át, amely nélkül hite szerint a fenti célok megvalósíthatatlanok. Példázata szerint Ő maga nem pásztor, hanem kertésze próbált lenni a gyülekezetének, hiszen a kertész nem csupán őriz, de gondoz, nevel, nemesít is, átérezve a jelent és tervezve a jövőt.”

(Folytatás a következő Hírlevélben)

Bajor János emlékünnepe

Tisztelettel és szeretettel felhívjuk minden érdeklődő Testvérünk figyelmét, hogy Isten segítségével, valamint az emberek jóindulatából emlékünnepeyt szervezünk néhai **BAJOR JÁNOS** unitárius lelkész emlékére.

Időpont. **2009. május 31., vasárnap de. 11,00** órai kezdettel.

Helyszín: Templom, Hatvan u. 24 sz.

Előadók: **Dr. Kozák Miklós, Spaller Andrásné és Pap Gy. László**

Az ünnepély szeretetvendégséggel zárul.

D U E

HŰSVÉTI PÁSZTORLEVÉL

Egy az Isten! Szeretett Atyámfiai, Testvéreim!

Szinte gúzsba köt a szegény, hiszen többünket megszégyenített Isten és Jézus, hogy mivé tettük teremtett világát, mert képtelen megtisztítani emberi szívünket. Jézus felborította a pénzváltók és galambárosok asztalait, mert azok, rablóbarlanggá változtatták Isten házát (Mt 21. R). Jézus azonban képtelen felforgatni a mi „asztalainkat”, hiszen arról állandóan intézkedünk, hogy kölcsönösen leseperjük egymás „börze-papírjait”.

Szegény Testvéreim, mert vakok, sánták várnak Jézus gyógyítására, de képtelen előretörni a papírjait kereső tömeg miatt, mert elnyomja szenvedő embertársaink sirását, gyermekeink őszinte „Hozsanna” kiáltását a felnőtt, egészséges írástudók, farizeusok, pénzváltók és galambárosok lármája.

Bízom abban, hogy unitárius közösségünk csendes, nyugodt ünneplést szeretne magának és azt kíván mindenkinek, aki Isten akarata szerint szeretne megélni egy újabb húsvétot. Ünneplésünkben karjainkra vesszük apró gyermekeinket és kézen fogjuk a nagyobbakat. Velük szeretnénk belépni Isten házába Szeretnénk megmosni betegjeinket, s ha körülményesen is, de őket is vinni akarjuk magunkkal. Segíteni akarunk a bajba jutott, özvegy, árva embertársainknak is, hogy első kézből hallhassák a húsvéti diadal, az örökélet örömezenetét. Kisdedek és csecsemők szája hirdeti Isten dicsőségét.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a DEBRECENI UNITÁRIUS HÍRLEVÉL minden kedves olvasójának, minden embertársamnak;

Összhangban, egyetértésben, Isten ünnepi áldásaiban bővelkedő Húsvéti ünnepeket!

Debrecen, 2009. április hava Isten áldja!

Atyafiságos üdvözlettel és tisztelettel: Pap Gy. László lelkész

DEBRECENI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG

H- 4025 Hatvan u. 24 Tel. (36) 52-53-53-79; Fax: (36) 52-53-53-78;

E-mail: papgyulaszlo@gmail.com; papgyulaszlo@yahoo.com

<http://uninaplo.unitarius-halo.net/debrecen/>